

Lausunto Kirkkonummen Kantvikin osayleiskaavaehdotuksesta

Maakuntahallitus 27.10.2025

953/06.02.00/2021

Tiivistelmä

Kirkkonummen kunta pyytää lausuntoa Kantvikin osayleiskaavaehdotuksesta. Osayleiskaava mahdollistaa meren läheisyyteen asuinrakentamista sekä asumiseen liittyviä palveluja.

Uudenmaan liitto korostaa lausunnossaan yhdyskuntarakenteen kestävyyttä ja toivoo rakentamisen painottuvan ensisijaisesti keskuksiin ja joukkoliikenteen saavutettaville alueille. Rakentamisen vaiheistus on nähtävä keskeisenä keinona mitoittaa kasvu realistisesti. Väestömääräarvioita tulee tarkentaa suhteessa koko kunnan kasvuennusteisiin.

Liikenteen osalta liitto painottaa kantatie 51:n eritasoliittymän ja muiden liikennetarkaisujen toteutuksen oikea-aikaisuutta. Joukkoliikenteen palvelutason varmistaminen edellyttää konkreettisempia toimenpiteitä sekä yhteyksien ja toteutuksen ajoituksen yhteensovittamista.

Elinkeino- ja satamatoimintojen sijoittuminen lähelle asumista vaatii huolellista yhteensovittamista. Kaupan mitoituksessa on huomioitava maakuntakaavan määräys vähittäiskaupan suuryksiköistä.

Viherrakenteen ja ekologisten yhteyksien osalta liitto pitää toteutusta riittämättömänä. Meiko–Porkkalanniemen viheryhteystarve ei toteudu nykyisellään riittävän leveänä tai jatkuvana.

Maakuntahallitukselle esitetään, että se päättää antaa ehdotuksen mukaisen lausunnon.

Asian vireilletulo

Kirkkonummen kunta on pyytänyt lausuntoa Kantvikin osayleiskaavan ehdotuksesta. Lausunnon määräaika on 7.11.2025.

Asiakirjat ovat nähtävillä osoitteessa
<https://www.kirkkonummi.fi/nahtavana-nyt>

Asian tausta

Kaava-alueen sijainti ja laajuus

Osayleiskaava-alue sijaitsee Lounais-Kirkkonummella, meren äärellä, Länsiväylän ja Rantaradan eteläpuolella. Kantvikin taajama sijaitsee noin kuuden kilometrin päässä Kirkkonummen kuntakeskuksesta lounaaseen ja noin 35 kilometrin päässä Helsingistä länteen. Sen sijainti Länsiväylän eteläpuolella Upinniementien varrella on seudullisella tasolla liikenteellisesti kohtalainen.

Suunnittelualueeseen kuuluu Kantvikin ja Sepänkannaksen taajamat, Strömsbyn teollisuusalue sekä Pilvijärven ja Pippurin haja-asutusalueet. Lisäksi suunnittelualueeseen kuuluu ranta-alueita, maa- ja metsätalousalueita sekä luonnonsuojelualueita. Alueen läpi kulkee Upinniementie (yhdystie 1191).

Alueella asuu pysyvästi noin 3 400 asukasta ja työpaikkoja alueella on noin 600 (tilanne v. 2025). Kaava-alue liittyy pohjoisessa Bro-Kolsarin osayleiskaavaan, joka on saanut lainvoiman vuonna 2004. Kantvikin keskusta lähialueineen, Sepänkannaksen asuinalueet sekä Strömsbyn teollisuusalue ovat asemakaavoitettuja.

Kaavan tavoitteet ja vaiheet

Osayleiskaavan tavoitteena on osoittaa alueelle meren läheisyyteen monimuotoista, ympäristöltään korkealuokkaista, elämän eri tilanteet huomioonottavaa asuinrakentamista sekä asumiseen liittyviä palveluja. Tavoitteena on mahdollistaa Kirkkonummen kuntastrategian mukaisesti Prikirannan ja Jollarannan alueille Kirkkonummen merellisyyttä korostava asumisen, liiketoiminnan ja yleisen virkistyksen kokonaisuus.

Kaavan tavoitteena on toteuttaa yhdyskuntarakenteen täydentyminen kestävästi siten, että uudet ja tiivistettävät rakentamisen alueet keskitetään olemassa olevien ja osayleiskaavan myötä vahvistettavien uusien joukkoliikenneyhteyksien varrelle. Asutuksen keskittäminen joukkoliikenneyhteyksien vaikutusalueelle on edellytys kestävästä yhdyskuntarakenteen muodostumiseen, toimivan liikennejärjestelmän ja joukkoliikenteen kehittämiseen.

Myös rantojen monipuolinen virkistyskäyttö mahdollistetaan osayleiskaavassa. Osayleiskaava-alueelle pyritään osoittamaan rantaan tai rantojen tuntumaan sijoitettavia jalankulun ja pyöräilyn reittejä, yleinen uimaranta sekä erilaisia veneilyyn ja vesiturheiluun liittyviä toimintoja. Satamaa syvävylineen pyritään hyödyntämään veneily- ja satamatoimintojen sekä muiden työpaikka- ja palvelutoimintojen kehittämisessä. Tavoitteena on luoda Jollarannan ja Strömsbynlahden alueelle seudullisesti merkittävä vierasvenesatama, joka tarjoaisi monipuolisia palveluja sekä toimisi kotisatamana veneilijöille pääkaupunki- ja lähiseudulta.

Osayleiskaavoituksen keskeisenä tavoitteena on myös kulttuuri- ja luontoarvojen sekä ekologisten yhteyksien säilyminen Porkkalanniemeltä kaava-alueen läpi kohti Meikoa, ja näin myös yhtenäisen viheralueverkoston muodostuminen. Osayleiskaavatyön valmisteluvaiheessa on laadittu ilmastovaikutusten arviointi (Ramboll Finland Oy, 2022), joka on vaikuttanut laadittuihin kaavaratkaisuihin.

Kaavan valmistelu on aloitettu vuonna 2013. Kaava palautettiin uudelleen valmisteltavaksi vuonna 2017, ja valmisteluaineisto oli nähtävillä 29.11.2021-21.1.2022 ja kaavaehdotus nähtävillä 1.9.-3.10.2025.

Yleiskaava

Suunnittelualueella on voimassa oikeusvaikutteinen Kirkkonummen yleiskaava 2020, joka on saanut lainvoiman vuonna 2000. Yleiskaavassa Kantvikin keskustan alueelle on osoitettu kaksi erillistä keskustatoimintojen aluetta (C). Strömsbyn ja Upinniementien varren alueelle on osoitettu yritystoiminnan alueita (PT). Strömsbyvikenin alueella on satamatoimintaan (LS) ja pienvenesatamaksi (LV) varattuja alueita. Keskustan itäpuoli, Sokeritehtaantien varsi on osoitettu kerrostalovaltaiseksi alueeksi (AK). Muilta osin keskustan läheisyyteen on osoitettu asuinpientalojen alueita (AP). Pippuri ja Kabanovintien varsi on osoitettu maaseutumaiseksi asuinalueeksi (A-1) ja Pilvijärven palstoitusalue on osoitettu loma-asuntoalueeksi (RA-1). Suunnittelualueen eteläosassa sijaitseva entinen Hakan kurssikeskuksen alue on osoitettu yleiskaavassa yksityisten palvelujen ja hallinnon alueeksi (PK). Asumiseen osoitettujen alueiden välissä on lähivirkistysalueita (VL) ja

suunnittelualueen reunoilla maa- ja metsätalousalueita (M, MT). Yleiskaava 2020 ei ole voimassa Kasabergetin alueella.

Asemakaava

Suunnittelualueen lainvoimaiset asema- ja rakennuskaavat on lueteltu alla:

- Kantvik I (lainv. 1976)
- Kantvik IIA (lainv. 1983)
- Strömsby I teollisuusalue (lainv. 1983)
- Kantvik IIB (lainv. 1989)
- Sepänkannas (lainv. 2003)
- Strömsby teollisuusalue (lainv. 2007)
- Sepänkannas II (lainv. 2008)
- Sepänkannas III (lainv. 2010)
- Kantvikin teollisuusalue I (lainv. 2014)
- Haapiorinne (lainv. 2015)

Maakuntakaava

Maakuntakaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa (MRL 32§). Suunnittelualuetta koskee Länsi-Uudenmaan vaihemaakuntakaava, joka on osa Uusimaa-kaava 2050-kokonaisuutta. Uusimaa-kaavan kokonaisuuteen kuuluvat kolme vaihemaakuntakaavaa ovat saaneet lainvoiman 13.3.2023 korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä.

Uusimaa-kaavassa 2050 Kantvikin suunnittelualue on pääasiassa maakuntakaavan merkintöjen ulkopuolista, ns. valkoista aluetta. Maakuntakaavan keskeiset merkinnät alueella ovat suojelu- ja virkistysalueet sekä kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeitä alueet. Lisäksi suunnittelualueen tai sen läheisyydessä on maakuntakaavassa merkitty Kantvikin laivaväylä, seudullisesti merkittävä tie (maantie 1191), satama, maakaasun runkoputki, voimajohto (Inkoo-Espoo 110 kV), viheryhteystarve, vedenhankinnan kannalta arvokas pintavesialue (av) sekä Upinniemen suojavyöhyke (sv-p). Suunnittelualue rajautuu etelässä puolustusvoimien alueeseen (EP).

Uusimaa-kaavassa 2050 Kantvikin taajaman läpi on osoitettu viheryhteystarve alueen koillisnurkassa luodekaakko-suunnassa Porkkalasta Meikoon. Sen varrelle on merkitty Syväjärven ympäröivä virkistysalue. Suunnittelualueen eteläreunassa sijaitseva Valkolampi on merkitty vedenhankinnan kannalta arvokkaaksi pintavesialueeksi. Uusimaa-kaavassa 2050 on suojelualueina osoitettu alueet, jotka ovat luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja tai suojeltavaksi tarkoitettuja alueita, eli vähintään maakunnallisesti arvokkaita luonnonympäristöjä, joilla on edellytykset toteuttaa luonnonsuojelulain mukaisella menettelyllä. Suojelualueina ei ole osoitettu pienialaisia kohteita.

Uudenmaan liiton aiemmat lausunnot

Uudenmaan liitto on valmisteluvaiheen lausunnossaan todennut, että osayleiskaavan tavoitteet ja suunnittelun periaatteet ovat pääosin hyviä, mutta valmisteluvaiheen kaavaratkaisut eivät ole täysin maakuntakaavan mukaisia.

Uudenmaan liitto on todennut, että kaavaan on tehtävä tarkistuksia ja täydennyksiä ennen kuin se asetetaan ehdotuksena nähtäville ja kaavan jatkosuunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota seuraaviin asioihin:

- Kestävän kehityksen mukaisiin kaavaratkaisuihin, eri maankäyttömuotojen yhteensovittamiseen sekä huolelliseen vaikutusten arviointiin.

- Väestömäärätavoitteeseen, jotta sen suhde koko kunnan väestönkasvuun sekä muihin kunnan keskusten kasvuun on realistinen.
- Osayleiskaavaluonnoksessa osoitetun maankäytön laajuuteen ja määrään, koska ne eivät ole maakuntakaavan mukaisia. Kaavaluonnoksessa esitettyjä uusia asumisen alueita tulee supistaa ja rakentamista tulee keskittää ja sijoittaa olemassa olevan rakenteen yhteyteen.
- Osayleiskaava ei riittävästi tue kestävän liikkumisen edellytyksiä, ja jatkosuunnittelussa tulee huomioida uuden rakentamisen keskittäminen kestävän liikkumisen vyöhykkeille sekä sijoittelu ensisijaisesti olemassa olevan yhdyskuntarakenteen yhteyteen.
- Kaavaratkaisun vaikutukset kantatiehen 51 ja sen liittymiin tulee selvittää osayleiskaavan mahdollistaman enimmäismaankäytön mukaan sekä varautua vaikutuksiin suunnittelussa.
- Maakunnalliset viheryhteydet tulee turvata kaavaluonnoksessa esitettyä vahvemmin.
- On huomattava, että uusi rakentaminen rakentamattomille metsäalueille heikentää metsien virkistysarvoa ja vähentää pysyvästi kunnan hiilinielua.
- Laadittavana oleva kaavan ilmastovaikutusten arviointi on tärkeä osa kaavaprosessia. Arvioinnin tulokset tulee ottaa huomioon jatkosuunnittelussa ja kaavaratkaisuissa ennen kuin osayleiskaavaehdotus asetetaan nähtäville.

Ehdotus lausunnoksi

Uudenmaan liitto tuo lausunnossaan esiin maakunnallisia näkökulmia sekä maakuntakaavan mukaisia huomioita. Liitto toteaa, että alueella on voimassa oleva Yleiskaava 2020, joka ohjaa edelleen alueen maankäyttöä, mutta on saanut lainvoiman jo vuonna 2000. Tämän vuoksi liitto pitää yleiskaavan päivittämistä perusteltuna erityisesti ilmasto- ja luontotavoitteiden ajantasaisemman huomioimisen varmistamiseksi.

Yhdyskuntarakenne

Maakuntakaavassa korostuvat kestävän alue- ja yhdyskuntarakenteen tavoitteet, kuten keskusten vahvistaminen, kestävän liikkumisen edellytysten tukeminen sekä olemassa olevan rakenteen tehostaminen ja täydentäminen. Kaavan yleisenä tavoitteena on edistää ilmastomuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen tähtääviä ratkaisuja.

Uudenmaan liitto toistaa valmisteluvaiheessa esiintuomansa näkemyksen, että ensisijaiset rakentamisalueet tulisi sijoittaa maakuntakaavassa osoitettuihin keskuksiin ja taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeille.

Liitto pitää kuitenkin myönteisenä, että rakentamisalueita on supistettu ja haja-asutusalueiden rakentamista vähennetty väestömäärän kasvusta huolimatta. Samalla liitto toistaa huolensa yhdyskuntarakenteen hajautumisesta ja toteaa, että uusi rakentaminen tulisi ohjata ensisijaisesti olemassa olevan rakenteen yhteyteen ja rakentamisen kokonaismäärää tulisi edelleen tarkistaa.

Liitto korostaa myös rakentamisen vaiheistuksen merkitystä, jotta mitoitus vastaisi todellista kasvutarvetta. Vaiheistus nähdään olennaisena edellytyksenä yhdyskuntarakenteen kestäväälle kehittämiselle, erityisesti tilanteessa, jossa väestönkasvu olisikin yleiskaavan maksimimitoitusta maltillisempaa.

Liitto pitää tärkeänä, että kaavaratkaisut tukevat kestävästä kehitystä, eri maankäyttömuotojen yhteensovittamista ja sisältävät vaikutusten huolellista arviointia.

Väestö

Osayleiskaava ei ole mitoittava, mutta sen mahdollistamaa väestömäärää on arvioitu eri tyyppisten rakentamisalueiden tehokkuuslukujen pohjalta. Osayleiskaavaehdotuksen mahdollistama teoreettinen asukaslukuarvio on noin 4100 uutta asukasta, jolloin koko alueen väestömäärä olisi kaavan tavoitevuonna noin 7500 asukasta. Valmisteluvaiheessa arvioitiin, että uusi maankäyttö mahdollistaisi uusien asuntojen rakentamisen enimmillään noin 3450 asukkaalle.

Ehdotusvaiheessa arvio asemakaavoitettavien alueiden mahdollistamasta väestömäärästä on noussut, mutta haja-asutusalueiden rakennuspaikkojen arvioitu lukumäärä ja asukasluku on toisaalta vähentynyt valmisteluvaiheessa arvioidusta.

Uudenmaan liitto pitää muutosta oikeasuuntaisena, mutta toteaa kaavan mahdollistaman väestömäärän olevan edelleen korkea – etenkin niiden rakentamisalueiden osalta, jotka sijaitsevat kauempana alueen keskustasta.

Kaava-aineistossa olisi hyvä kuvata ja arvioida Kantvikin osayleiskaava-alueen väestönkasvua suhteessa koko kunnan ja kunnan muiden alueiden kasvuennusteisiin ja perustella tähän pohjautuen arvioidun mitoituksen toteutumisen edellytyksiä.

Liikenne

Osayleiskaavan valmisteluvaiheen jälkeen on suunnittelualueelle laadittu yleiskaavatasoinen liikenneselvitys (Ramboll Finland Oy, 2024), jossa on muun muassa selvitetty liikenne-ennusteet tavoitevuosille ja tarkasteltu uuden kokoojakadun linjausta uusien työpaikka- ja asuinalueiden välille, jalankulun ja pyöräilyn uuden yhteyden linjausta sekä laadittu liittymätarkastelut Upinniementielle Pippuritien ja Sokeritehtaantien liittymiin sekä tehty kt 51 eritasoliittymän toimivuustarkastelut.

Uudenmaan liitto katsoo, että selvityksessä esiin nostetut toimenpiteet erityisesti kt 51 eritasoliittymän osalta ovat huomattavia ja niiden toteutuksen ajoitus tulee olla ennakoitua, jotta osayleiskaavan mahdollistamaa rakentamista voidaan toteuttaa vaarantamatta maakunnallisesti merkittävän tieyhteyden tai seudullisesti merkittävän tieyhteyden palvelutasoa.

Osayleiskaavakartalle on osoitettu osa olevista kaduista tieviivamerkinnällä sekä kaksi liittymä ohjeellisella kohdamerkinnällä, näiden lisäksi Upinniementielle liittyy nykyisiä muita yhteyksiä. Uusien liittymien toteutumiseksi on varmistettava Upinniementien toimivuus, jotta seudullisesti merkittävän tien palvelutaso ei heikenny osayleiskaavan mahdollistamien uusien ja/tai siirtyneiden liittymien myötä.

Uudenmaan liitto pitää hyvänä yleismääräyksien lisäystä kestävien liikennetarakaistojen edellytyksistä ennen uusien alueiden toteuttamista, toteutuksen vaiheistuksen vahvistamiseksi. Tärkeää on että, alueen toteuttamisen vaiheistus siirtyy myös osayleiskaavatasolta tarkempaan suunnitteluun kuten asemakaavoihin. **Uudenmaan liitto haluaa vielä täsmentää, että näillä joukkoliikenteen toimenpiteillä ja vaiheistuksella ei vielä varmisteta joukkoliikenteen käyttöön siirtymistä, jolloin liikenteen toimivuuden kannalta tulee varautua mm. yksityisautoilun enimmäismäärään.**

Uudenmaan liitto pitää hyvänä osayleiskaavalle asetettuja tavoitteita yhdyskuntarakenteen kestävästä täydennysrakentamisesta, keskittäen työpaikka- ja asuinrakentaminen olemassa olevien ja osayleiskaavan myötä vahvistettavien uusien joukkoliikennesyhteyksien varrelle sekä edellytyksestä kestävästä yhdyskuntarakenteen keskittymisestä saavutettavien joukkoliikennesyhteyksien varrelle.

Elinkeinot ja kauppa

Luonnosvaiheessa esitetyn mukaisesti Uudenmaan liitto näkee edelleen, että teollisuus- ja satamatoimintojen sekä uusien asuinalueiden yhteensovittaminen saattaa tietyin kohdin olla haastavaa. Vaikutusten arvioinnissa on nyt tuotu esille asutukseen kohdistuvia häiriöitä. Yhteensovittamiseen on hyvä kiinnittää jatkosuunnittelussa erityistä huomiota, kuten selostuksessa onkin todettu.

Kaavassa osoitetut TP- ja pl-merkinnät mahdollistavat kaupallista toimintaa. Tähän liittyen Uudenmaan liitto tuo esiin, että maakuntakaavan yleisen suunnittelumääräyksen mukaan alueella merkitykseltään seudullisen vähittäiskaupan suuryksikön koon alaraja on 4000 k-m², ellei selvitysten perusteella muuta osoiteta.

Viherrakenne

On hyvä, että kaavan jatkosuunnittelussa on parannettu ekologisten käytävien toimivuutta monin tavoin sekä pyritty turvaamaan virkistysarvojen säilyminen. Osayleiskaavaehdotuksessa on muun muassa jätetty rakentamisen ulkopuolelle yhtenäisiä metsäalueita, jotka on osoitettu virkistykseen (VL, VR), luonnonsuojeluun (SL) tai metsätalousalueiksi (MY, MU). Haja-asutusalueille, jotka sijaitsevat ekologisen yhteyden kannalta keskeisesti on osoitettu erillinen maakunnallisesti merkittävän ekologisen käytävän merkintä VL/eko. Kaavamääräyksen mukaan ekologisen käytävän toimivuus on turvattava ja toteutettava tavalla, joka turvaa eläinten liikkumismahdollisuudet. Lisäksi maakunnalliset luontoarvot ovat turvattu luo-merkinnällä, jonka määräyksissä kielletään luonnonarvoja heikentävät toimenpiteet.

Uudenmaan liitto toistaa kuitenkin valmisteluvaiheen lausuntonsa ekologisten yhteyksien osalta. Maakunnalliset viheryhteydet tulee turvata kaavaluonnoksessa esitettyä vahvemmin niin, että ne toteutuvat tarpeeksi leveinä ja ekologisesti toimivina, eivätkä jää liian kapeiksi luonnolle häiriötä aiheuttavan maankäytön väleihin tai katkea väylien tai muiden esteiden vuoksi. Ekologiset yhteydet ovat monessa kohtaa osayleiskaavaehdotuksessa liian kapeita toimiakseen osana maakunnallista ekologista verkostoa. Asuin- sekä työpaikka-alueiden sijoittelua tulisi vielä tarkistaa siten, että ne eivät pirsto tällä hetkellä alueella jäljellä olevia ekologistia yhteyksiä tai lisää lajiston siirtymistä vaikeuttavaa häiriötä niille.

Uudenmaan liitto kiittää, että kaavaselostusta on pyydetysti täydennetty liiton selvityksellä Uudenmaan ekologisista verkostoista Zonation-analyysien perusteella (2018). Kaavaselostuksesta ei kuitenkaan ilmene, miten Zonation-analyysien tulokset on otettu huomioon kaavaratkaisussa. Suunnittelualue on osa Kirkkonummen – Nuuksion laajaa ekologista verkostoa, ja maakuntakaavan viheryhteystarvemerkinällä ohjataan Porkkalanniemen ydinalueiden kytkeytymistä pohjoiseen, laajoihin metsäalueisiin Meikossa. Myös Luontotieto Keiron Oy:n (2014) ekologistia yhteyksiä tarkastelevassa selvityksessä on tultu johtopäätökseen, että yhteys Kantvikin kautta Meikoon on tärkeä ja säilyttämisen arvoinen. Sen mukaan hirvieläimille Kantvikin taajama muodostaa jo jonkinlaisen esteen

ja niiden kulku Meikoon vaikeutuu erityisesti, jos muutamat tärkeät jo pullonkauloiksi muodostuneet yhteydet rakennetaan tukkoon. Uudenmaan liitto katsoo, että viherverkoston eri kaavamerkinnoista huolimatta maakuntakaavan Meiko-Porkkalanniemen viheryhteystarvemerkinnettä toteutumisen turvaaminen on puutteellista.

Ilmastovaikutukset ja hiilensidonta

Osayleiskaavan valmisteluvaiheen jälkeen on laadittu ilmastovaikutusten arviointi (Ramboll Finland, 2022), jota on hyödynnetty kaavaehdotuksen valmistelussa. Uudenmaan liitto pitää ansiokkaana tapaa, jolla arvioinnin suositukset ja niiden huomioiminen jatkosuunnittelussa on esitetty. Arvioinnin liitettä (Suositukset kaavakartalla) ei kuitenkaan ollut kaava-aineistossa. Kaavaselostuksen mukaan ilmastovaikutusten arviointia tullaan päivittämään osayleiskaavan edetessä ehdotusvaiheeseen. On kuitenkin epäselvää miten tai miltä osin arviointia on päivitetty.

Osayleiskaavan ilmastovaikutuksia on arvioitu myös laadullisesti KILVA-arvioinnilla, joka huomioi sekä ilmastomuutoksen hillinnän että sopeutumisen näkökulmat. Arvioinnin tuloksia on kuvattu kaavaselostuksessa kattavasti tunnistuen kaavan keskeiset vahvuudet ja heikkoudet. Keskeiset vaikutukset koskevat liikumisen päästöjä sekä toisaalta rakentamisesta johtuvia hiilinielujen ja -varastojen menetyksiä, joita molempia voidaan hyvällä suunnittelulla lieventää.

Liikenteen ilmastovaikutusten näkökulmasta on olennaista, että kaava mahdollistaa kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteeseen perustuvan yhdyskuntarakenteen kehittämisen. Kaavan yleismääräyksen mukaan ”Asemakaavoitettavien asuntoalueiden (A, AP) toteutuksen edellytyksenä on, että alueelta on julkinen liikenneyhteys ja alue rajautuu turvallisiin jalankulun ja pyöräilyn yhteyksiin, jotka suuntautuvat alueen pääväylille ja palvelujen alueelle”. **Uudenmaan liitto toteaa, että pelkkä julkinen liikenneyhteys ei vielä takaa sellaista joukkoliikenteen palvelutasoa, joka voi aidosti kilpailla yksityisautoilun kanssa. Määräystä on tarpeen vahvistaa arkiliikkuksen kannalta riittävän palvelutason kuvauksen osalta ja harkita keskeisten alueiden toteuttamisen ajoittamista suhteessa riittävän palvelutason joukkoliikenteen kehittämiseen.** Lisäksi kaavaratkaisun perusteluissa tulisi osoittaa, että etäisyydet palveluihin ovat kävelyn ja pyöräilyn näkökulmasta kohtuullisia kaikilta osayleiskaavan keskeisiltä rakentamisalueilta.

Kaavan yleismääräyksissä on erikseen hiilineutraalia suunnittelua koskeva osuus, joka korostaa kaavan toteuttamisesta aiheutuvien hiilinielujen ja -varastojen menetysten kompensoimista ilmastomyönteisillä ratkaisulla. Uudenmaan liitto pitää määräyksiä toimivina, sillä ne ovat konkreettisia ja jatkosuunnittelua velvoittavia. Toisaalta niiden tosiasiallinen vaikutus ilmastopäästöjen lieventämiseen ja siten alueen hiilineutraalisuuteen jäävät yksityiskohtaisemman suunnittelun ja toteuttamisen varaan. Tästä syystä kustannustehokkain ja suoriin tapa tukea hiilineutraalisuutta on minimoida olemassa olevien hiilinielujen ja -varastojen säilyminen ohjaamalla rakentamista näiden alueiden ulkopuolelle. Yleismääräyksiin sisältyy myös puurakentamisen mahdollisuuksien edistäminen. Uudenmaan liitto esittää, että puurakentamisen ohella määräyksessä huomioidaan myös muiden vähähiilisten rakennusmateriaalien edistäminen.

Puolustusvoimat

Suunniteltaessa suojavyöhykkeelle sijoittuvan alueen käyttöä on Puolustusvoimille varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen.

Yhteenveto

Uudenmaan liitto katsoo, että Kantvikin osayleiskaavatyössä uusi rakentaminen olisi syytä kohdentaa ensisijaisesti joukkoliikenneyhteyksien varrelle sekä olemassa olevan rakenteen yhteyteen, ja sen mitoitus olisi sovitettava yhteen kunnan todellisten kasvunäkymien kanssa.

Liikennejärjestelyjen osalta korostuu erityisesti kantatie 51:n eritasoliittymän toteutuksen ajoitus ja joukkoliikenteen palvelutason varmistaminen. Elinkeino- ja satamatoimintojen sekä asumisen yhteensovittaminen edellyttää tarkkaa suunnittelua. Viherrakenteessa ja ekologisissa yhteyksissä liitto katsoo, että on vielä kehitettävää, jotta maakunnalliset viheryhteystarpeet toteutuvat ekologisesti toimivina kokonaisuuksina. Ilmastovaikutusten huomiointi on kaavassa monipuolista, vaikka toimenpiteiden todelliset vaikutukset syntyvät vasta yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.

Esittelijän päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää

- antaa edellä esitetyn ehdotuksen mukaisen lausunnon,
- tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Esittelijä:

maakuntajohtaja Tuija Telén

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Mari Siivola
Asiantuntija Heidi Koponen

Täytäntöönpano:

Päätösote: Kirkkonummen kunta